

2021.07.15

Dėl išsekusių atsargų pasaulyje itin pabrangus dujoms, mažėjo jų srautas iš Lietuvos į kitas Baltijos šalis

Dideliu dujų vartojimu visą šaltą žiemą ir vėsus pavasarį prasidėję metai, ištuštėjusios dujų saugyklos bei po pandemijos atsigaujančios pasaulio šalių ekonomikos reikšmingai padidino dujų kainų indeksus tarptautinėse biržose. Nors Lietuvoje dujų vartojimas augo, dėl nepatrauklių kainų sumenko dujų perdavimas į kitas Baltijos šalis.

Per pirmąjį 2021 m. pusmetį į Lietuvą buvo patiekta 15,4 teravatvalandės (TWh) dujų, neskaitant transportavimo į Karaliaučiaus sritį. Tai - beveik tiek pat, kiek ir pernai tuo pačiu metu, kai į Lietuvą buvo transportuota 15,3 TWh dujų. Dujotiekių jungtimi į Latviją Baltijos šalių poreikiams buvo perduota 0,6 TWh dujų, tai yra 78 proc. mažiau, palyginti su 2020 m. I pusmečiu, kai dėl rekordiškai mažų kainų dujų rinkoje ir didelių šiltojo laikotarpio kainų skirtumų palyginti su ateinančios žiemos ateities sandoriais, Baltijos šalių kryptimi buvo transportuota itin daug - 2,5 TWh dujų.

„Po visą Europą ir kitus pasaulio regionus kausčiusios šaltos žiemos ištuštėjo dujų saugyklos, kurias tiekėjai siekia pripildyti iki kito šildymo sezono, nepaisydami stipriai kylančios gamtinių dujų kainos biržose. Be to, smarkiai pabrangus apyvartiniams taršos leidimams, Europos pramonė deginamas anglis siekia pakeisti mažiau CO2 išmetančiomis gamtinėmis dujomis. Dujų paklausą taip pat didina po pandemijos atsigaujančios Azijos rinkos, tad dujų tiekėjai krovinius taip pat dažniau kreipia Azijos vartotojų link. Dėl šių globalių priežasčių sumažėjo dujų srautas iš Lietuvos į Latviją, o Inčukalnio dujų saugyklą tiekėjai pildo nuosaikiau, stebėdami ateities kainų tendencijas“, - sako „Amber Grid“ generalinis direktorius Nemunas Biknius.

Dujų vartojimas Lietuvoje toliau auga. Per 6 pirmuosius metų mėnesius Lietuvoje buvo suvartota 14,7 TWh dujų, tai - 17,1 proc. daugiau nei pernai tuo pačiu metu, kai dujų poreikis buvo 12,6 TWh dujų. Didesnį dujų vartojimą šiais metais lėmė itin šalta žiema ir užsitęsęs vėsūs pavasario orai, dėl kurių ilgą laiką reikėjo dujų energijos gamybai šilumos ir elektros sektoriuose.

Klaipėdos SGD terminalas išlieka svarbiausiu dujų tiekimo šaltiniu Lietuvai ir Baltijos šalims. Pirmąjį metų pusmetį iš terminalo buvo patiekta 9,4 TWh dujų arba 61 proc., iš Latvijos - 2,5 TWh arba 16 proc., o iš Baltarusijos - 3,6 TWh arba 24 proc. viso įleisto dujų kiekio, skirto Lietuvos, Baltijos šalių ir Suomijos vartotojams.

Dujų transportavimas iš Baltarusijos per Lietuvą į Karaliaučiaus sritį per pirmąjį šių metų pusmetį sudarė 13,8 TWh ir buvo 12 proc. didesnis nei pernai tuo pačiu metu, kai per mūsų šalį tranzitu į Karaliaučių buvo perduota 12,4 TWh dujų.

Dujos į Lietuvą tiekiamos per Klaipėdos SGD terminalą ir iš Rusijos per Baltarusiją ir Latviją. 2022 m. pradėjus veikti dujotiekių jungčiai tarp Lenkijos ir Lietuvos, bus sukurtas dar vienas alternatyvus dujų tiekimo šaltinis, užtikrinsiantis dujų tiekimą iš įvairių dujų šaltinių per Lenkiją į Lietuvą, kitas Baltijos šalis ir Suomiją.